

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Hobbyhouder en gezonde varkens

Heeft u varkens of gaat u varkens houden als hobby? Dan wilt u natuurlijk zo lang mogelijk plezier van uw dieren hebben. Gezonde voeding, goede huisvesting en een juiste registratie zijn dan heel belangrijk. Dit is nodig om ziektes zoals de Afrikaanse varkenspest te voorkomen. In deze flyer leest u belangrijke informatie hierover.

Voorkomen van ziekte bij varkens

U voorkomt ziektes bij uw varken door goede voeding, verzorging en huisvesting.

Voeding

Varkens worden snel te dik en dit kan leiden tot problemen met de gezondheid. Geef ze daarom niet teveel eten. Keukenafval en vleesproducten voeren heeft gezorgd voor uitbraken van klassieke en Afrikaanse varkenspest. Dit zijn ernstige ziektes waar geen behandeling voor mogelijk is.

Welk eten mag u voeren?

- Het beste is als het eten voor ongeveer 80 procent bestaat uit ruwvoer, zoals graan, mais, knollen, wortels, gras en hooi.

Wat mag u niet voeren?

- Keukenafval voeren is verboden. Hieronder vallen gegaarde, gekookte of ongekookte etens- en snijresten, dus ook klikkies en restjes.
- Geef de dieren geen vlees en vleesproducten. Hierin kunnen virussen en bacteriën zitten waar ze ziek van kunnen worden. Dit mag ook niet om te voorkomen dat varkens vlees van de eigen soort opeten.

Verzorging

- Zorg voor voldoende bewegingsvrijheid.
- Zorg voor onbepaald schoon drinkwater.
- Geef varkens de mogelijkheid om te wroeten in een zand of stro-bedding.
- Zorg voor een juiste ontworming en vaccinatie door uw dierenarts.

Huisvesting

- Zorg voor voldoende verse lucht.
- Zorg voor ruimtes waar ze zich niet kunnen verwonden.
- Zorg voor speelmogelijkheden.
- Voorkom contact met wilde zwijnen.

Lees meer informatie op:

- [Regels voor huisvesting en verzorging van dieren](#)
- www.licg.nl

Gezondheid van uw varken(s)

Een goede verzorging is belangrijk en zorgt dat uw dier niet snel ziek wordt. Wordt uw dier toch ziek? Neem dan contact op met uw dierenarts. Vaak kan de dierenarts uw varken weer beter maken.

Er zijn ook besmettelijke ziektes die niet makkelijk te bestrijden zijn. Van deze ziektes is in Europa afgesproken dat ze gemeld moeten worden. We hebben het dan over aangifteplichtige dierziektes. Op de website van de NVWA staat deze [lijst](#). Een paar voorbeelden hiervan zijn:

- Afrikaanse varkenspest
- Klassieke varkenspest
- De ziekte van Aujeszky
- Mond-en-klauwzeer

Heeft een dier verschijnselen van zo'n dierziekte? Neem dan contact op met uw dierenarts.

Registreren

Bij dierziektes moeten u en wij snel te werk gaan. Het is dan belangrijk om te weten op welke locatie varkens zijn. Met een juiste registratie voorkomen we verspreiding van de dierziekte.

- Als u varkens houdt moet u uzelf als houder registreren en de aanvoer van de dieren melden bij een databank.
- Geef verplaatsingen van varkens binnen twee werkdagen door bij een databank die de overheid heeft aangewezen.
- Alle varkens moeten een oormerk in hebben. Bestel deze bij een erkende leverancier.
- De geboorte van biggen hoeft u niet te melden bij de databank. De biggen moeten een oormerk in als ze weggaan bij hun moeder of uiterlijk drie maanden na de geboorte.

De databanken zijn Producenten Organisatie Varkenshouderij (POV) en IKB Nederland.

Deze regels gelden ook als u maar één of een paar varkens houdt.

Meer informatie over het merken en melden leest u op www.rvo.nl.

Maatregelen bij bestrijdingsplichtige dierziekte

Is er een verdenking van een aangifteplichtige dierziekte? U of uw dierenarts geeft dit door aan de NVWA. Er komt dan een specialistenteam naar uw varkens kijken. Bij loos alarm gebeurt er verder niets. Is er wel een besmetting? Dan neemt het ministerie van LNV maatregelen om verspreiding te voorkomen. Zij kunnen varkenshouders verplichten om hun varkens binnen te houden. Of er komt een verbod op het vervoeren van varkens. Eén van deze maatregelen is het ruimen van varkens op een besmette locatie.

Dierenartsen van de NVWA bezoeken ook locaties met varkens in de omgeving. Op die manier willen ze er zeker van zijn dat daar geen zieke varkens zijn. Een juiste registratie is daarvoor heel belangrijk.

Houdt u maximaal 4 varkens? Dan zien wij u als **hobbyhouder**. Deze dieren houdt u op een locatie met een Uniek Bedrijfsnummer (UBN) met een **RE-status** (recreatief). Houdt u 5 of meer varkens? Vraag dan een andere bedrijfsstatus aan bij RVO. Biggen die nog bij hun moeder drinken tellen niet mee in dit aantal.

Meer informatie

Kijk voor meer informatie op de volgende websites:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

- [Regels voor huisvesting en verzorging van dieren](#)
- [Identificatie en registratie dieren](#), I&R Varkens

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit

- [Melden dierziekte](#)
- [Melding doen over dierziekten](#)
- [Varkens](#)
- [Diervoeder](#)
- [Diergeneesmiddelen](#)

[Gezondheidsdienst voor Dieren](#)

[De Hobbyvarkenvereniging](#)

Aangewezen databanken

[IKB Nederland](#)

[Producenten Organisatie Varkenshouderij](#)

Ook interessant voor u

- De huisdierenbijsluiter Varken op [Het Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren](#)

Dit is een gezamenlijke uitgave van:

het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), de Gezondheidsdienst voor Dieren (GD), de Nederlandse Belangenvereniging van Hobbydierhouders de Hobbyvarkenvereniging.